

SON 14 YILIN EN YÜKSEK BÜYÜMESİ

'ISO 500'ün satışları 878 milyar liraya yükseldi

'Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' araştırmasında zirve değişmedi. 79 milyar TL'lik üretimden satışlarıyla TÜPRAŞ liderliğini korurken, onu Ford ve Toyota izledi. ISO 500'ün üretimden net satışları 2018'de %34.5 arttı.

STANBUL Sanayi Odası'nın (İSO) 1968 yılından bu yana aralıksız gerçekleştirdiği 'Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2018' araştırmasının sonuçları açıklandı. Buna göre 2018'de sanayinin zirvesinde 79 milyar TL'lik üretimden satışlarıyla yine TÜPRAŞ yer aldı. Listede Ford Otomotiv 31 milyar TL'lik üretimden satışlarıyla ikinciliğini, Toyota Otomotiv de 23.6 milyar TL üretimden satışlarıyla üçüncülüğünü korudu. Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2017'de 652.7 milyar TL olan üretimden net satışları 2018'de yüzde 34.5 gibi yüksek bir büyüme performansı ile 878 milyar TL'ye çıktı. Böylece ISO 500'ün üretimden satışları son 14 yılın en yüksek büyümesi oldu.

KUR VE İHRACAT ETKİSİ

Bu hızlı büyümede, fiyat artışlarının yanı sıra döviz kurlarındaki yükselmenin ihracat gelirlerinde yarattığı artış da belirleyici rol oynadı. ISO 500'ün faaliyet kâr oranı 2018'de 1.3 puan iyileşerek yüzde 10.9'a yükseldi. Araştırmanın ortaya koyduğu önemli sonuçlardan birinin, sanayinin teknoloji yoğunluğuna ilişkin veriler olduğuna dikkat çeken ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, "Yaratılan katma değer içinde yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler payı yüzde 3.6'dan yüzde 5.3'e çıktı. Ar-Ge yapan firmaların sayısı, bu veriyi ölçmeye başladığımızdan bu yana en yüksek seviye olan 276 kuruluşa ulaştı" dedi.

İSTİHDAM %2.4 ARTTI

● ISO 500'ün istihdamı geçen yıl yüzde 2.4 artarken, ödenen maaş ve ücretlerdeki artış da yüzde 20.2 olarak gerçekleşti.
● ISO 500'de yer alan yabancı sermayeli kuruluşların sayısı da 2018'de 2 adet arttı ve 117'ye yükseldi.

Devreden KDV 9.7 milyar TL

- Sanayinin devreden KDV yükü yüzde 35.6 oranında artarak 9.7 milyar TL'ye çıktı.
- Finansman giderlerinin faaliyet kârındaki payı 2018 yılında yüzde 88.9'a yükseldi.
- TMSF'ye devredilen Aynes Gıda, Boyçelik Metal, Boytaş Mobilya, Boyteks Tekstil, Form Sünger, HES Haclar Elektrik, İstikbal Mobilya, Küçükbaş Yağ ve Naksan Plastik de ISO 500'de yer aldı.

İHRACATTA ARTIŞ SÜRÜYOR

- ISO 500'ün ihracatı 2018'de yüzde 11.3 artışla 71.8 milyar dolar oldu.
- En fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş sırasıyla 5.7 milyar dolarla Ford Otomotiv Sanayi AŞ, 4.3 milyar dolarla Toyota ve 3.4 milyar dolarla Oyak-Renault oldu.
- ISO 500'ün Türkiye sanayi ihracatı içerisindeki payı da geçen yıl yüzde 44.5'e yükseldi.
- İhracat yapan firma sayısı 450'ler bandını aşarak, 464'e çıktı.
- FAVÖK büyüklüğü yüzde 48 artarak 94.7 milyar TL'den 140.2 milyar TL'ye çıktı. Firmalar son 6 yılın en yüksek FAVÖK artışını gerçekleştirdi.
- 500 büyük şirket toplam 1078 milyar TL'lik faaliyet kâr elde etti.
- 56 şirketin ISO 500'e ilk kez girmesiyle listenin yüzde 11'i yenilendi.

TÜPRAŞ, BU YIL DA SANAYİNİN ZİRVESİNDE

İLK 5'TE 4 OTOMOTİV ŞİRKETİ VAR

Sıra	Kuruluş	Üretimden	Satışlar (TL)
2018	2017		
1	1	TÜPRAŞ	79.042.478.682
2	2	Ford	31.062.845.187
3	3	Toyota	23.607.677.900
4	5	Oyak-Renault	20.242.372.244
5	4	TOFAŞ	17.110.648.133
6	6	Arçelik	16.551.862.693
7	7	İskenderun Demir-Çelik	15.795.144.102
8	8	Ereğli Demir-Çelik	13.778.194.465
9	9	İçdaş	11.957.290.261
10	10	Hyundai Assan	11.084.691.000
11	14	Çolakoglu Metalurji	10.469.172.006
12	12	Mercedes-Benz	9.159.029.701
13	13	PETKİM	7.870.226.417
14	15	Vestel	7.775.357.036
15	20	Aselsan	7.593.473.730
16	16	İstanbul Altın Rafinerisi	7.560.563.835
17	17	BSH Ev Aletleri	7.344.647.258
18	11	Aygaz	6.926.502.979
19	22	Borçelik	6.378.613.632
20	19	Tosçelik	6.078.515.748

EN ZOR ŞARTLARDA BAŞARIYLA ÜRETİM

ERDAL Bahçivan, ISO 500 araştırmasının tüm ekonominin en güçlü check-up neticesini veren, sanayinin küçülme damarlarına kadar inen bir nevi sağlık testi olduğunu vurguladı. ISO Başkanı Bahçivan, "Türk sanayii en zor şartlarda dahi kendi ana faaliyetinde erişmiş olduğu birikim ve da-

yanıklık gücüyle üretimini başarıyla sürdürüyor. Bu başarının temelinde, dünyanın dört bir yanına ihracat yapabilme becerisini göstermesi yatıyor" ifadelerini kullandı.

REKABET GÜCÜ ARTIYOR

Bahçivan, "Sanayici bu becerisiyle farklı sektörlerde uluslararası rakiplerine karşı mücadele gücünü her geçen gün biraz daha artırıyor" dedi.

Erdal Bahçivan